

Asukaspaneeli 2025

Hoidon jatkuvuusmallin
arviointi

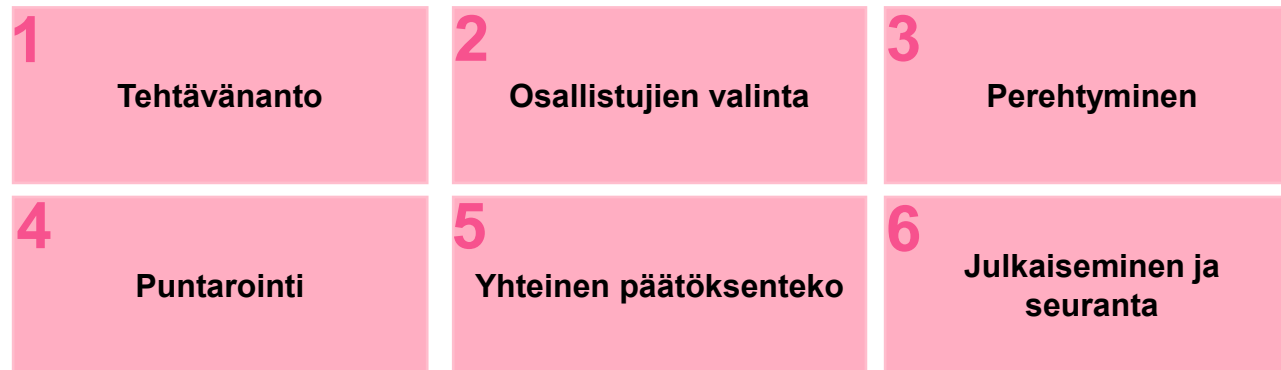
Suunnittelupäällikkö
Janne Leinonen /
Ylilääkäri Jukka
Karjalainen

Pirkanmaan
hyvinvointialue

Mikä on asukaspaneeli?

- Asukaspaneelit on uusi kansalaisosallistumisen muoto, jossa satunnaisotannalla valittu joukko tavallisia asukkaita kokoontuu perehtymään ja keskustelemaan tärkeästä aiheesta. Osallistujat kuulevat asiantuntijoita ja saavat taustatietoa.
- Vuonna 2024 asukaspaneeli pohti Pirhan asiakaslähtöisiä digipalveluita.

Asukaspaneelin tavoite 2025

Pirkanmaan hyvinvointialueella on otettu käyttöön hoidon jatkuvuusmalli, jonka ensimmäisessä vaiheessa osalle asukkaista nimetään oma lääkäri ja hoitaja. Koska resursseja on rajallisesti, on valittu ja aikataulutettu ne ryhmät, joiden oletetaan hyötyvän eniten omasta lääkäristä ja hoitajasta.

Miten hyväksyttävä ja perusteltu hoidon jatkuvuusmallin potilasryhmien valinta ja aikataulutus on?

Asukaspaneelin kokoaminen

Digi- ja väestöviraston laatima
satunnaisotanta 8000 hyvinvointialueen
asukkaalle.

Kutsu lähetettiin postitse

Reilu 370 ilmoittautui mukaan soittamalla tai
täyttämällä e-lomake.

43 valittiin mukaan lopulliseen paneeliin, joista
40 osallistui aktiivisesti paneeliin ja 38
lopulliseen julkilausumaan

**Pirkanmaan
hyvinvointialue**

asukaspaneeliin

Tervetuloa mukaan vaikuttamaan terveyspalveluihin Pirkanmaan hyvinvointialueella!

Pirkanmaan hyvinvointialue ottaa käyttöön hoidon jatkuvuusmallin, jossa vain tietyille potilasryhmille nimetään omalääkäri ja omahoitaja. Haluamme tietää, mitä asukkaat ajattelevat hyvinvointialueella hoidon jatkuvuuden mallista eli kansallisesti tutummin omalääkärimallista.

Siksi kutsumme sinut mukaan asukaspaneeliin.

Osallistujana olet korvaamaton

Sinut on valittu satunnaisesti* edustamaan Pirkanmaan asukkaita. Haluamme kuulla monenlaisia ääniä eri elämäntilanteissa olevilta ihmisiltä. Lopulliseen paneeliin valitaan 40 osallistujaa ilmoittautuneiden joukosta.

Onko hoidon jatkuvuusmalli rajattu oikeudenmukaisesti?

Miten hyväksyttäviä ja perusteltuja hoidon jatkuvuusmallin potilasryhmien valinta ja tulevaisuuden suunnitelmat ovat?

Mikä on asukaspaneeli ja mitä hyötyä siitä on?

Asukaspaneelissa alueen asukkaita koontuu perehtymään ja keskustelemaan tärkeästä aiheesta. Osallistajat kuulevat asiantuntijoita ja saavat taustatietoa.

Asukaspaneeliin osallistuminen ei edellytä erityisosaamista, vaan sinun tehtäväsi on kertoa omia kokemuksiasi ja näkemyksiäsi.

Asukaspaneelin tekemät suositukset otetaan mukaan Pirkanmaan hyvinvointialueen palvelujen kehittämiseen ja päätöksentekoon. Keskustelut käydään ohjatuissa pienryhmissä sekä koko paneelin kesken. Paneelissa tuotetaan arvokasta tietoa hoidon jatkuvuusmallin kehittämiseen ja suosituksiin.

Pirkanmaan hyvinvointialueen hoidon jatkuvuusmallissa omalääkäri ja hoitaja nimetään paljon palveluja tarvitseville, monisairaille ja merkittävimpiä kansansairauksia sairastaville. Tällaisia sairauksia ovat esimerkiksi diabetes ja sydän- ja keuhkosairaudet. Omalääkärin ja -hoitajan saa nyt noin 20 prosenttia asukkaista eli noin 100 000 ihmistä.

Ensivaiheessa on päätetty ottaa mukaan tietyt potilasryhmät, koska ne pystytään hoitamaan nykyisillä resursseilla. Mallia täytyy arvioida ja jatkokehittää, joten tarvitsemme asukkaiden näkemystä.

*Tietolähde: Tämä kutsu on lähetetty 8000

Pirkanmaan
hyvinvointialue

Ikäjakaut	Lukumäärä	%-osuus paneelissa	%-osuus hyvinvointialueella 2023
alle 18	8	19 %	19 %
18–29	6	15 %	15 %
30–49	11	26 %	26 %
50–64	8	18 %	18 %
Yli 65	10	22 %	22 %

Taulukko 1 Ikäjakaut. Lähde: Tilastokeskus 2024

Pääasiallinen toiminta	Lukumäärä	%-osuus paneelissa	%-osuus hyvinvointialueella 2023
Opiskelijat, koululaiset, (varusmiehet, 0–14- vuotiaat)	10	23 %	23 %
Työssäkäyvät / yrittäjät / puolipäivätyö / vanhempainloma	18	42 %	45 %
Työttömät	4	9 %	6 %
Eläkeläiset	11	26 %	26 %

Taulukko 2. Pääasiallinen toiminta. Lähde: Tilastokeskus 2024

Alueellinen jakauma	Lukumäärä	Nainen	Mies
Pohjoinen	14	10	4
Länsi	14	7	7
Itä	15	5	10

Taulukko 3. Asukaspaneelin alueellinen jakauma.

Työskentely

Ennakkomateriaali ennen tapaamista.

1.11. Vapriikki

6.11. Teams

17.11. Teams

1.12. Teams

Etätyöskentelyä tapaamisten välillä

1. Arvio ja suositukset hoidon jatkuvuusmallin potilasvalinnan perusteista

1.1 Mielenterveysongelmat ja ennaltaehkäisy

Asukaspaneeli suosittaa, että lievästi mielenterveyshaasteiset potilaat tulisi ottaa mukaan hoitomalliin viimeistään seuraavassa vaiheessa tai ammattilaisen harkinnan mukaan jo nyt.

35 hyväksyi, 3 ei hyväksynyt

1.2 Lapset ja perheet

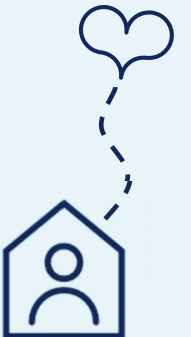
Asukaspaneelin mielestä on tärkeää varmistaa, että myös lapsille nimetään omahoitaja ja -lääkäri, mikäli kriteerit täyttyvät. Kun kriteerit eivät täyty, lapset jäävät neuvolapalveluiden ja kouluterveydenhuollon piiriin.

37 hyväksyi, 1 ei hyväksynyt

1.3 Riippuvuus

Hoidon jatkuvuusmallissa luetelluissa diagnooseissa ei ole mainittu riippuvuussairauksia. Asukaspaneeli haluaa, että Pirkanmaan hyvinvointialueen tulee kertoa selkeämmin asukkaille, että riippuvuudet kuuluvat hoidon jatkuvuusmalliin. Lisäksi tulee kertoa, minkä diagnoosin alla ne ovat ja millä perusteilla riippuvuudesta kärsivät pääsevät hoidon jatkuvuusmalliin. Paneeli suosittaa, että arvioidaan riippuvuudesta kärsivän sitoutumista hoitoon.

37 hyväksyi, 1 ei hyväksynyt

2. Arvio ja suositukset potilasryhmien rajauksesta

2.1 Hoidon jatkuvuusmallin potilasryhmien rajausta 20 %:lle väestöstä

Asukaspaneeli toteaa, että resurssien riittävyys on perusteltu syy rajata omalääkäri ja -hoitaja 20 %:lle väestöstä. Asukaspaneeli suosittelee, että resurssien riittävydestä ja koko mallista tulee tiedottaa avoimesti kaikille pirkanmaalaisille. Mallin laajentamista on hyvä pohtia 2–3-vuoden kuluttua tai jopa aikaisemminkin. Paneeli ehdottaa, että henkilökunnalta pyydetään ehdotuksia mallin kehittämiseksi.

37 hyväksyi, 1 ei hyväksynyt

2.2 Terveys- ja hoitosuunnitelmien laatiminen

Terveys- ja hoitosuunnitelman laatiminen koetaan tärkeäksi, kun henkilökunnassa on vaihtuvuutta. Myös asiakas itse pystyy seuraamaan kokonaisuutta terveys- ja hoitosuunnitelmasta. Terveys- ja hoitosuunnitelmien tekemisen hitaus huolestuttaa, ja tästä syystä näiden laatimista pitäisi nopeuttaa jollakin ratkaisulla. Voitaisiin esimerkiksi laajentaa niiden terveydenhuollon ammattilaisten joukkoa, jotka tekevät hoitosuunnitelmia.

37 hyväksyi, 1 ei hyväksynyt

3.3 Alueellinen oikeudenmukaisuus ja saatavuus

Asukaspaneeli suosittelee, että ulkoistetuilla sosiaali- ja terveysasemilla tulisi saada vähintään Pirkanmaan hyvinvointialueen hoidon jatkuvuusmallin mukaista palvelua ja pyrkiä hoidon jatkuvuuteen. Pirkanmaalla yhdenvertaista saatavuutta haastavat pitkät etäisyydet palveluiden äärelle.

37 hyväksyi, 1 ei hyväksynyt

3. Arvio ja suositukset hoidon jatkuvuusmallin aikataulusta ja toteutuksesta

3.1 Aikataulun pituus ja välitavoitteet

Asukaspaneeli suosittaa selkeiden välitavoitteiden asettamista, joita arvioitaisiin neljännesvuosittain: riittäväkö aika, rahat ja työvoima. Lisäksi on arvioitava onnistumista asiakkaiden näkökulmasta. Päättäjille on annettava tietoa välitavoitteiden toteutumisesta, jotta he voivat seurata tavoitteisiin pääsemistä ja tehdä muutoksia.

37 hyväksyi, 1 ei hyväksynyt

3.2 Hoidon jatkuvuusmallin toteutus ja käytännön haasteet

Asukaspaneeli suosittaa, että Pirkanmaan hyvinvointialueen täytyy varmistaa, että omalääkärille pääsee kohtuullisessa ajassa. On varmistettava, etteivät työntekijöiden poissaolot ja vaihtuvuus estä jatkuvuusmallin toteutusta.

37 hyväksyi, 1 ei hyväksynyt

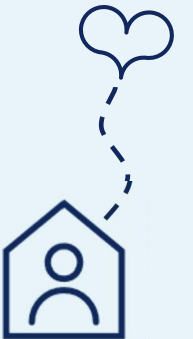
4. Arvio ja suositukset hoidon jatkuvuusmallin viestinnästä

4.1 Avoin viestintä ja tiedotus

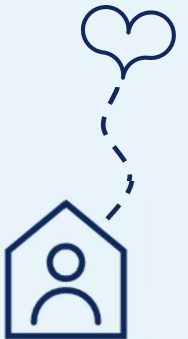
Asukaspaneeli suosittaa, että hoidon jatkuvuusmallista tulisi kertoa mahdollisimman monikanavaisesti tavoilla, jotka tavoittavat mahdollisimman monta eri ikä- ja asiakasryhmää. Selkeällä tiedotuksella taataan, että kaikilla olisi tieto mallista ja siitä millä kriteereillä omalääkärimallissa ollaan mukana. Viestinnän on oltava konkreettista ja ymmärrettävää. Tietoa olisi hyvä tuottaa sosiaalisen median kanaviin, pirha.fi-sivuille, tekstiviesteinä sekä paperisena versiona sanomalehtiin, kuntiin ja sote-keskuksiin.

37 hyväksyi, 1 ei hyväksynyt

Vastine julkilausumaan

"Näemme kokonaisuutena, että paneeli on sisäistänyt asian monimutkaisuuden ja erittäin hyvin koonnut näkemyksiään ja päässyt yhteiseen loppulausumaan. Katsomme, että olennaisin osin olemme pystyneet luomaan Pirkanmaan hoidon jatkuvuusmallin sellaiseksi, että asukkaat hyväksyvät sen perustelut ja he ymmärtävät mallin olevan edelleen kehittyvä. Tärkeimmät huomiot liittyvät asukkaiden toiveeseen nykymallin paremmasta viestinnästä, jatkuvuuden ulottamista yhä laajempaan väestöosaan huomioiden käytettävissä olevat resurssit, palveluiden saatavuuden sekä palveluiden yhdenvertaisuuden. Asukaspaneelin julkilausuma huomioidaan mallin jatkokehittämisessä ja asukasviestinnässä."

Palautteenanto

Kerro rehellinen palautteesi asukaspaneelin järjestelyistä. Mitä yksityiskohtaisemmin kuvailet kommenteissa kokemustasi, sitä paremmin osaamme ensi kerralla. 1= ei lainkaan ja 5= paljon/riittävästi.

Vastaukset ovat pysyvästi anonyymejä.

Kierros 1 (32 vastaukset)

Keskiarvo Vastaukseni

Informaatio

Kuinka riittävästi koit saavasi tietoa paneelin tehtävään vaikuttavista asioista?

4.1

Osallistumisen helppous (paikka, tekniikka, ajankohta, käytännön järjestelyt)

Kuinka helppoa sinun oli osallistua?

4.6

Läpinäkyvyys

Kuinka luotettavaksi ja läpinäkyväksi koet prosessin?

4.1

Kuulluksi tuleminen (fasilitointimenetelmät, ryhmätyö, prosessi)

Kuinka hyvin koit tulleet kuulluksi prosessin aikana?

4.7

Merkityksellisyys

Kuinka merkitykselliseksi ja vaivan arvoiseksi itsellesi koit prosessin?

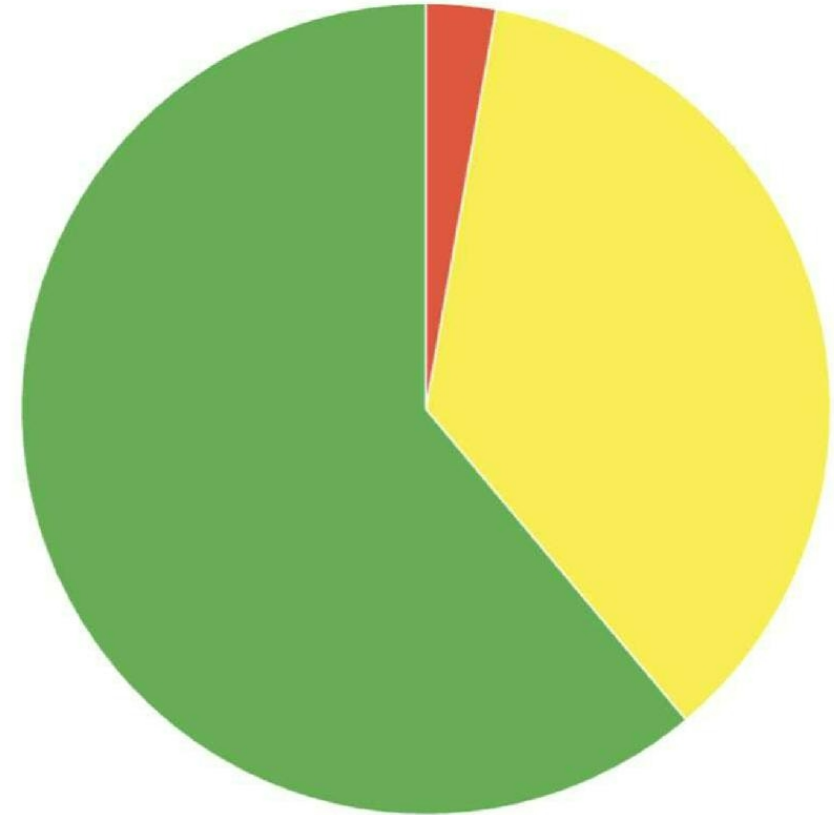
4

Kokonaiskeskiarvo

4.3

Osallistuminen päätöksentekoon jatkossa

Nyt kun sinulla on tämä kokemus, kuinka paljon aiot ottaa osaa hyvinvointialueen päätöksentekoon ja palvelujen kehittämiseen?

- Vähemmän kuin ennen (1)
- Saman verran kuin ennen (13)
- Enemmän kuin ennen (22)

Vaihda vastaustasi

Hyödyntäminen

- Julkilausuma luovutettiin ylilääkäri Jukka Karjalaiselle 1.12.2025 asukaspaneelin viimeisessä työpajassa.
- Julkilausumasta annetaan asukkaille vastine ja se otetaan huomioon kehittämistyössä, kun hoidon jatkuvuuden mallia arvioidaan vuonna 2026.
- Julkilausuma viedään tiedoksi aluehallitukselle sekä aluevaltuustolle. Se esitellään asiakkuus- ja laatujaostolle sekä niille valiokunnille ja vaikuttamistoimielimille, jotka paneelista ja sen tuloksista haluavat esityksen.
- Osallistumisen vaikuttavuuden mittaamisen –kysely
 - Panelistit, järjestäjät, kehittäjät/päätöksenteko
- Maaliskuussa 2026 panelistit kutsutaan yhteiseen työpajaan kehittämään asukaspaneelin saavutettavuutta.

A top-down view of a workspace on a white surface. In the top left corner is a small green plant. Next to it is a smartphone with a black screen. To the right is an open spiral-bound notebook with lined pages. A silver pen lies horizontally across the notebook. Further right is a portion of a silver keyboard with white keys. Below the keyboard is a white computer mouse. In the center-right is a white cup filled with dark coffee. A large pink circle is positioned on the left side of the image, containing the word 'Kiitos!' in a dark blue script font.

Kiitos!